

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2968/05
08.12.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Слијепчевића, председника већа, Надежде Радевић, Слободана Спасића, Љиљане Ивковић-Јовановић и Николе Станојевића, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, које све заступа АБ, адвокат, против тужене државне заједнице Србија и Црна Гора - Војска Србије и Црне Горе - МО, коју заступа Одељење за имовинско-правне послове - Одсек у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца против пресуде Окружног суда у Нишу Гж. бр. 862/05 од 28.4.2005. године, у седници већа одржаној дана 08.12.2005. године, донео је

П Р Е С У Д У

Ревизија тужиоца АА се делимично УСВАЈА и ПРЕИНАЧУЈЕ пресуда Окружног суда у Нишу Гж. бр. 862/05 од 28.4.2005. године у ставу првом изреке и пресуда Општинског суда у Нишу П. бр. 6985/02 од 17.12.2004. године у ставу трећем изреке, па се тужена државна заједница Србија и Црна Гора - Војска Србије и Црне Горе - МО обавезује да тужиоцу АА на име накнаде нематеријалне штете, поред износа наведених у ставу првом изреке пресуде Општинског суда у Нишу П. бр. 6985/02 од 17.12.2004. године, плати и то: за претрпљене душевне болове због смањене животне активности износ од још 300.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од још 250.000,00 динара, за претрпљени страх износ од још 200.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености износ од још 300.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 17.12.2004. године, па до исплате, док се у преосталом делу ревизија овог тужиоца одбија, као неоснована.

Ревизија тужилаца ББ и ВВ изјављена против пресуде Окружног суда у Нишу Гж. бр. 862/05 од 28.4.2005. године ОДБИЈА СЕ, као неоснована.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Нишу П. бр. 6985/02 од 17.12.2004. године ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА, па је тужена обавезана да му на име накнаде нематеријалне штете плати: за душевне болове због смањене животне активности износ од 500.000,00 динара, за физичке болове износ од 250.000,00 динара, за страх износ од 200.000,00 динара и за душевне болове због наружености износ од 300.000,00 динара, укупно 1.250.000,00 динара, са каматом од дана пресуђења па до исплате, на име изгубљене зараде због неспособности за рад износ од 213.168,00 динара и на име доживотне капитализиране ренте износ од 870.364,00 динара, оба износа са каматом почев од 01.7.2001. године, па надаље. Ставом другим изреке тужена је обавезана да тужиоцима ББ и ВВ на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због нарочито тешког инвалидитета сина АА, сваком од њих плати по 200.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења, па до исплате. Ставом трећим изреке за веће потраживање од досуђеног у ставом првом и другом те пресуде, па до износа који су тужиоци тражили прецизираним тужбеним захтевом од 12.11.2003. године, тужбени захтев је одбијен, као неоснован. Ставом четвртим изреке одлучено је о трошковима поступка.

Пресудом Окружног суда у Нишу Гж. бр. 862/05 од 28.4.2005. године, ставом првим изреке одбијене су, као неосноване, жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке алинеја 1, 2, 3, 4 и 5, у ставу другом изреке и у ставу трећем изреке, а укинута у ставу првом изреке алинеја 6 и 7, којом је одлучено о накнади штете због изгубљене зараде и о капитализираној ренти, као и у ставу четвртом изреке који се односи на трошкове поступка и у том делу предмет враћен на поновно суђење.

Против наведене другостепене пресуде тужиоци су изјавили благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примена материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу овлашћења из чл. 386. ЗПП и установио да је ревизија тужиоца АА делимично основана, а да ревизија тужилаца ББ и ВВ није основана.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 354. ст. 2. тач. 11. ЗПП, на које Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА, који је рођен 19__ године, налазио се на одслужењу војног рока у ГГ у току 1996. године. Због болова у вилици прегледан је од стране лекара стоматолога у ДД, а након тога и од стране лекара Војног стационара у ГГ, где је констатовано да осим изчашења вилице, које је санирано, нема других тегоба, па је враћен у јединицу. Пошто је и даље осећао болове упућен је на лечење у Војну болницу у ББ. После прегледа од стране лекара неуропсихијатра у тој

умном је на левој у војну болницу у којој после прегледа од стране лекара неуроненаџира у тој болници, упућен је назад у јединицу, али је након изласка из болнице ушао у суседну зграду и скочио са четвртог спрата у намери да се убије. Том приликом претрпео је тешке телесне повреде услед којих му је животна способност смањена трајно и дефинитивно у тежем степену, трпео је физичке болове и страх одређеног интензитета и дужине трајања, а естетски изглед му је наружен у тешком степену. Такође је утврђено да је тужилац АА приликом прегледа, ради одласка на одслужење војног рока, био психички и физички здрав, да је током служења војног рока дошло до поремећаја у његовом психичком стању, али да му од стране стручних лица медицинске струке тужене није пружена одговарајућа помоћ у санирању тог стања, што је резултирало покушајем самоубиства.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови нашли да тужиоци по одредбама чл. 200. и 201. Закона о облигационим односима имају право на накнаду нематеријалне штете, и то тужилац АА за претрпљене душевне болове због смањене животне активности и естетског наружења и за претрпљене физичке болове и страх, а тужиоци ББ и ВВ за претрпљене душевне болове због нарочито тешког инвалидитета свог сина. Обавеза тужене да ову штету надокнади тужиоцима, према налажењу нижестепених судова, произилази из одредаба чл. 154., 158. и 172. истог закона.

У ревизији тужилаца се истиче да су досуђени износи на име накнаде нематеријалне штете тужилаца прениско и неадекватно одмерени и да не представљају правичну новчану накнаду, те да је требало у целости усвојити тужбени захтев, који је прецизиран поднеском тужилаца од 12.11.2003. године, а према којем је тужилац АА за претрпљене душевне болове због смањене животне активности тражио износ од 4.000.000,00 динара, за физичке болове износ од 2.000.000,00 динара, за страх износ од 700.000,00 динара и за душевне болове због наружености износ од 2.000.000,00 динара, а тужиоци ББ и ВВ за душевне болове због нарочито тешког инвалидитета свога сина по 800.000,00 динара сваки, све са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате.

Обзиром на утврђено чињенично стање да код тужиоца АА постоји трајно умањење животне активности у тежем степену, које се огледа у томе да ће он све активности које су везане за дуже стајање, ходање, чучање или било каква тежа физичка оптерећења ограничено и врло тегобно обављати са улагањем посебних напора и трпљењем значајно изражених субјективних тегоба које ће се тада појављивати, да ће бити лишен задовољства да се бави спортом, као и да је у периоду повређивања и следеће две године његова општа животна активност била умањена у веома тешком степену, док није успоставио самосталан ход, затим, обзиром да му је естетски изглед наружен у веома тешком степену и огледа се у бројним ожиљцима коже на трбуху, левој бутини, стопалима, искривљености грудно-слабинског дела кичме, спуштености десног рамена, искривљености десне потколенице, деформитету оба стопала са видним храмањем при ходу, које све повреде су трајне природе, а што је све изазвало психичке патње, односно душевне болове јаког степена и појаву комплекса ниже вредности, те најзад имајући у виду интензитет и дужину трајања физичких болова и страха, који су детаљно описани у образложењу првостепене пресуде, чињеницу да је тужилац у време повређивања имао 23 године, те да је претрпео више операција, Врховни суд налази да тужиоцу АА припада правична новчана накнада нематеријалне штете и то: за душевне болове због смањене животне активности у износу од 800.000,00 динара, за физичке болове у износу од 500.000,00 динара, за страх у износу од 400.000,00 динара и за душевне болове због наружености у износу од 600.000,00 динара, све према мерилима и критеријума важећим у време доношења првостепене пресуде. Ове износе Врховни суд је одмерио у складу са одредбама чл. 200. ст. 2. Закона о облигационим односима у вези чл. 223. ЗПП. Наведени износи би, по мишљењу овог суда, представљали правичну новчану накнаду и адекватну сатисфакцију за тегобе које је претрпео и трпи и даље тужилац АА услед задобијених повреда.

Налазећи да су нижестепени судови на утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право поводом захтева тужиоца АА за накнаду нематеријалне штете, Врховни суд је применом чл. 395. ст. 2. ЗПП, преиначио другостепену пресуду у ставу првом изреке, у делу којим је потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке и тужбени захтев овог тужиоца делимично одбијен, као неоснован, тако што је, поред износа означених у ставу првом изреке првостепене пресуде, алинеја 1, 2, 3 и 4, односно 5, досудио и износе наведене у изреци ове пресуде, док је у преосталом делу применом чл. 393. ЗПП, ревизију овог тужиоца одбио, као неосновану.

Према чл. 201. ст. 3. ЗОО, у случају нарочито тешког инвалидитета неког лица, суд може досудити његовом брачном другу, деци и родитељима правичну новчану накнаду за њихове душевне болове.

Имајући у виду тежину повреда које је задобио тужилац АА и тежину заосталих последица по његово здравље и физички изглед, односно степен његовог инвалидитета, Врховни суд налази да су нижестепени судови правилно одмерили висину правичне новчане накнаде која припада његовим родитељима, тужиоцима ББ и ВВ за душевне болове које трпе због таквог стања свога сина. Овако одмерена накнада у складу је са утврђеном јачином и трајањем тих болова, са мерилима и критеријумима у време доношења првостепене пресуде и условима које предвиђају одредбе чл. 200. ст. 2. Закона о облигационим односима. Јасно је да ова накнада не може да отклони душевне болове родитеља које они трпе и које ће трпети и у будуће, али то и није циљ те накнаде. Њена сврха је да тужиоцима омогући да прибаве себи одређена материјална добра, која би им помогла да лакше свладају те своје душевне болове, па тако посматрано, а имајући у виду све околности конкретног случаја, досуђена накнада се показује правичном и адекватном.

Стога је ревизија тужилаца ББ и ВВ одбијена, као неоснована применом чл. 393. ЗПП.

применене су одредбе раније важеног Закона о парничном поступку (Службени лист СФРЈ , бр. 477/1968),
на основу чл. 491. ст. 4. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 125/04).

Председник већа - судија,

Драгиша Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ судске писарнице

Мирјана Војводић

вс